

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä olleet jäsenet	Björk Tony	18:00 - 19:20	puheenjohtaja	
	Ronkainen Tuovi	18:00 - 19:20	I varapuheenjohtaja	
	Aallonharja Piia	18:00 - 19:20	II varapuheenjohtaja	
	Adlercreutz Anders	18:00 - 19:20	jäsen	
	Aintila Anna	18:00 - 19:20	jäsen	
	Björkroth Sofia	18:00 - 19:20	jäsen	
	Blom Urho	18:00 - 19:20	jäsen	
	Castrén Heidi	18:00 - 19:20	jäsen	
	Ekman Jani	18:00 - 19:20	jäsen	
	Engström Miika	18:00 - 19:20	jäsen	
	Enqvist Minna	18:00 - 19:20	jäsen	
	Felipe Sini	18:00 - 19:20	jäsen	
	Fleming Johanna	18:00 - 19:20	jäsen	
	Frantsi-Lankia	18:00 - 19:20	jäsen	
	Marjut			
	Frimodig Josephine	18:00 - 19:20	jäsen	
	Granström Anneli	18:00 - 19:20	jäsen	
	Haapaniemi Timo	18:00 - 19:20	jäsen	
	Hakapää Minna	18:00 - 19:20	jäsen	
	Hedberg Hans	18:00 - 19:20	jäsen	
	Huhmarniemi Saara	18:00 - 19:20	jäsen	
	Jeremjew Miisa	18:00 - 19:20	jäsen	
	Jäppinen Sanni	18:00 - 19:20	jäsen	
	Karkinen Ronja	18:00 - 19:20	jäsen	
	Kaurila Matti	18:00 - 19:20	jäsen	
	Kettunen Noora	18:00 - 19:20	jäsen	
	Kilappa Antti	18:00 - 19:20	jäsen	
	Kiukas Maiju	18:00 - 19:20	jäsen	
	Kjerin Ulf	18:00 - 19:20	jäsen	
	Kock Fredrik	18:00 - 19:20	jäsen	
	Korkman Nadia	18:00 - 19:20	jäsen	
	Kähkönen Jani	18:00 - 19:20	jäsen	
	Lahti Jukka	18:00 - 19:20	jäsen	
	Lahti Viveca	18:00 - 19:20	jäsen	
	Lankia Eero	18:00 - 19:20	jäsen	
	Lavanti Lauri	18:00 - 19:20	jäsen	
	Liljequist Kim	18:00 - 19:20	jäsen	
	Lindgren Viveca	18:00 - 19:20	jäsen	

Niemi Edla	18:00 - 19:20	jäsen
Orko Maarit	18:00 - 19:20	jäsen
Piili Noora	18:00 - 19:20	jäsen
Purra Riikka	18:00 - 19:20	jäsen
Ragnell Sami	18:00 - 19:20	jäsen
Sahiluoma Anna	18:00 - 19:20	jäsen
Suominen Tero	18:00 - 19:20	jäsen
Tapio Suvi	18:00 - 19:20	jäsen
Taussi Henri	18:00 - 19:20	jäsen
Valli Lauri	18:00 - 19:20	jäsen
Valtonen Martin	18:00 - 19:20	jäsen
Vasenius Thomas	18:00 - 19:20	jäsen
Ylitolonen Oona	18:00 - 19:20	jäsen
Åström Kim	18:00 - 19:20	jäsen
Sailas Virpi	18:00 - 19:20	kunnanjohtaja
Suihkonen Jaana	18:00 - 19:20	hallintojohtaja
Lindell Esa	18:00 - 19:20	talousjohtaja
Kauppinen Anna-Kaisa	18:00 - 19:20	kuntakehitysjohdaja
Ikonen Eeva-Kaisa	18:00 - 19:20	sivistysjohtaja
Pääkkönen Lea	18:00 - 19:20	henkilöstöjohtaja
Sorvari Hannu	18:00 - 19:20	kunnanlakimies
Bergström Pia	18:00 - 19:20	erityisasiantuntija
Orava Irja	18:00 - 19:20	vanhusneuvoston edustaja
Koskinen Juha-Matti	18:00 - 19:20	vammaisneuvoston edustaja
Taimela Waula	18:00 - 19:20	nuorisovaltuuston edustaja
Ekström Gunnel	18:00 - 19:20	pöytäkirjanpitäjä

Allekirjoitukset

Tony Björk
puheenjohtaja

Gunnel Ekström
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty 13.10.2025

Urho Blom
pöytäkirjantarkastaja

Sini Felipe
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja julkaistaan kunnan verkkosivulla 14.10.2025

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kunnanvaltuusto 06.10.2025 § 92

Päätösehdotus	Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
Päätös	Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
Selostus	Kunnanvaltuuston kokouskutsu on julkaistu kunnan verkkosivulla 1.10.2025. Samana päivänä kutsu on toimitettu valtuutetuille ja varavaltuutetuille.

Pöytäkirjan tarkastus ja tarkastajien valinta

Kunnanvaltuusto 06.10.2025 § 93

Päätösehdotus	Kunnanvaltuusto päättää valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.
Päätös	Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Urho Blom ja Sini Felipe.

Kestävän kuntatalouden ohjelman linjausten hyväksyminen

Kunnanvaltuusto 06.10.2025 § 94

143/00.01.05/2025

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se

1

hyväksyy kestävän kuntatalouden ohjelmaan sisältyvät linjaukset:

- Talouden saattaminen tasapainoon siten, että tavoittelemme vuosittain ylijäämäistä tulosta. Tämä on tärkeää, koska kunnan velkamäärä ja korkokulut kasvavat investointien suuren määrän vuoksi. Ylijäämäinen tulos tarkoittaa vuosittain talousarvioon toimintaa tehostavia toimenpiteitä. Kestävän kuntatalouden ohjelma tarjoaa toimenpide-ehdotuksia talouden kestävyysedistämiseksi. Operatiivinen organisaatio valmistelee talouden tasapainottamiseen liittyviä toimenpiteitä ja esittää ne päätettäväksi sille toimielimelle tai viranhaltijalle, jolla on asiassa toimivalta hallintosäännön mukaan. Osana jatkuvaa talouden tasapainottamistyötä reagoimme tarvittaessa muuttuneisiin talouden reunaehtoihin myös talousarviovuosien aikana.

- Arvioimme palvelujen erilaisia tuotantotapoja. Palvelutuotannon tulee tukea kunnan strategisia tavoitteita ja toimia kustannustehokkaasti. Henkilöstön osalta jatketaan hallittuja rakenteellisia uudistuksia kestävän kasvun mahdollistamiseksi (mm. digitalisaatio, osaamisen kehittäminen ja resurssointi suunnittelu) ja käytetään viimesijaisesti yhteistoimintaneuvottelujen pohjalta muita keinoja.

- Kiinteistöveron nostamisesta tai sen tulevasta tasosta ei tehdä linjausta vielä, vaan todetaan tämän olevan mahdollisuus ja lisätään mahdollisiin toimenpiteisiin vuoden 2025 budjettineuvotteluihin. Jos niissä päädytään nostamaan kiinteistöveroa, niin samalla otetaan myös kantaa korotuksen suuruuteen.

- Kunnan kokonaisinvestointitaso on huipussaan tulevina vuosina. Investointisuunnitelman laadimme siten, että kokonaisinvestointien leikkaus vuosina 2026–2029 on yhteensä 35 milj. euroa verrattuna talousarvion 2025 investointisuunnitelmaan. Tämä vastaa 10 % leikkausta investointien kokonaismäärästä samalla aikajaksolla. Kunnanvaltuuston hyväksymät palveluverkkoinvestoinnit kuitenkin toteutetaan.

- Lähivuosina suurten talonrakennusinvestointien vuoksi väistötilaratkaisut muodostavat kunnalle suuren kustannuserän. Toteutamme väistötilat kustannustehokkaasti hyödyntäen ensisijaisesti olemassa olevia kiinteistöjä ja tiloja, mikäli se on perusteltua ottaen huomioon sijainti, tilojen kunto, toimivuus ja kustannukset.

- Kunnanhallitus on kokouksessaan 9.6.2025 Vuoden 2026 talousarvion laadintakehyksen käsittelyssä (Kunnanhallitus 9.6.2025 § 222) päättänyt, että "Kunnan hankintoja tehostetaan noin 1 MEUR:illa / annum." Osana Kestävän kuntatalouden ohjelmaa linjataan, että kunnan hankintojen tehostaminen käynnistetään viipymättä. Tarvittaessa voidaan hyödyntää ulkopuolista asiantuntemusta ja osaamista.

Linjaukset tulevat olemaan talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2027–2028 laadinnan perustana.

2

merkitsee kestävän kuntatalouden ohjelman liitteineen muilta osin tiedoksi.

Käsittely

Kunnanjohtaja Virpi Sailas esitteli asiaa kokouksessa.

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi ja totesi, että keskustelun aikana on jätetty palautus-, vasta- ja ponsiesityksiä seuraavasti:

Sini Felipen palautusesitys:

Ohjelma linjauksineen palautetaan valmisteluun siten, että linjaukset tulevat hyväksyttäväksi yhtä aikaa ohjelman kanssa. Valtuustoryhmillä tulee olla tosiasiallinen mahdollisuus vaikuttaa ohjelman sisältöön. Ohjelma valmistellaan luonteeltaan ylätasen toimintaa ohjaavaksi ohjelmaksi, eikä siinä oteta kantaa yksittäisiin päätöksentekoon tuleviin asioihin tai valtuustoaloitteisiin.

Palautusesitystä kannattivat Noora Piili, Viveca Lahti, Jukka Lahti, Tero Suominen, Noora Kettunen, Tuovi Ronkainen ja Minna Enqvist.

Palautusesitystä ei hyväksytty yksimielisesti, joten puheenjohtaja ilmoitti että asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti että asiasta äänestetään niin, että ne jotka kannattavat asian jatkokäsittelyä äänestävät JAA, ja ne jotka kannattavat Sini Felipen palautusesitystä äänestävät EI.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 42 JAA ääntä ja 9 EI ääntä.

Asian jatkokäsittely sai enemmän ääniä ja asian käsittelyä jatkettiin.

JAA äänestivät Haapaniemi Timo, Huhmarniemi Saara, Kaurila Matti, Adlercreutz Anders, Castrén Heidi, Tapio Suvi, Valli Lauri, Kiukas Maiju, Valtonen Martin, Vasenius Thomas, Ylitolonen Oona, Granström Anneli, Blom Urho, Ekman Jani, Jäppinen Sanni, Lavanti Lauri, Björk Tony, Ragnell Sami, Karkinen Ronja, Lindgren Viveca, Taussi Henri, Aallonharja Piia, Lankia Eero, Björkroth Sofia, Sahiluoma Anna, Kähkönen Jani,

Jeremejew Miisa, Frantsi-Lankia Marjut, Korkman Nadia, Hedberg Hans, Liljequist Kim, Engström Miika, Aintila Anna, Kjerin Ulf, Hakapää Minna, Kock Fredrik, Frimodig Josephine, Fleming Johanna, Kilappa Antti, Åström Kim, Orko Maarit ja Purra Riikka

Ei äänestivät Niemi Edla, Enqvist Minna, Felipe Sini, Kettunen Noora, Suominen Tero, Lahti Viveca, Piili Noora, Lahti Jukka ja Ronkainen Tuovi.

Edla Niemen vastaesitys:

Muutetaan ensimmäinen linjaus muotoon: "Talouden saattaminen tasapainoon siten, että tavoittelemme vuosittain ylijäämäistä tulosta. Tämä on tärkeää, koska kunnan velkamäärä ja korkokulut kasvavat investointien suuren määrän vuoksi. Ylijäämäinen tulos tarkoittaa vuosittain talousarvioon toimintaa tehostavia toimenpiteitä. Tasapainottamistoimien kokonaisuudessa tarkastelemme myös verotusta ja muita tulopohjaa kasvattavia keinoja kestävän talouden turvaamiseksi. Kestävän kuntatalouden ohjelma tarjoaa toimenpide-ehdotuksia talouden kestävyys edistämiseksi. Operatiivinen organisaatio valmistelee talouden tasapainottamiseen liittyviä toimenpiteitä ja esittää ne päätettäväksi sille toimielimelle tai viranhaltijalle, jolla on asiassa toimivalta hallintosäännön mukaan. Osana jatkuvaa talouden tasapainottamistyötä reagoimme tarvittaessa muuttuneisiin talouden reunaehtoihin myös talousarviovuosien aikana."

Vastaesitystä kannattivat Minna Enqvist, Noora Kettunen, Johanna Fleming, Marjut Frantsi-Lankia ja Eero Lankia.

Vastaesitystä ei hyväksytty yksimielisesti, joten puheenjohtaja ilmoitti että asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti että asiasta äänestetään niin, että ne jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne jotka kannattavat Edla Niemen vastaesitystä äänestävät Ei.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 33 JAA ääntä ja 18 Ei ääntä.

Pohjaehdotus sai enemmän ääniä ja voitti.

JAA äänestivät Björkroth Sofia, Kähkönen Jani, Castrén Heidi, Kock Fredrik, Tapio Suvi, Adlercreutz Anders, Björk Tony, Kaurila Matti, Frimodig Josephine, Purra Riikka, Kilappa Antti, Blom Urho, Kjerin Ulf, Liljequist Kim, Hedberg Hans, Ylitolonen Oona, Engström Miika, Aallonharja Piia, Kiukas Maiju, Granström Anneli, Haapaniemi Timo, Valtonen Martin, Korkman Nadia, Ragnell Sami, Valli Lauri, Vasenius Thomas, Aintila Anna, Piili Noora, Taussi Henri, Sahiluoma Anna, Ekman Jani, Åström Kim ja Lindgren Viveca

El äänestivät Huhmarniemi Saara, Orko Maarit, Lavanti Lauri, Hakapää Minna, Niemi Edla, Jerimejew Miisa, Lahti Viveca, Lahti Jukka, Karkinen Ronja, Felipe Sini, Kettunen Noora, Suominen Tero, Lankia Eero, Jäppinen Sanni, Fleming Johanna, Enqvist Minna, Frantsi-Lankia Marjut ja Ronkainen Tuovi.

Saara Huhmarniemen ponsiehdotus:

Kunnanvaltuusto toteaa pontenaan, että Kirkkonummi kiinnittää erityistä huomiota päätösten vaikutusten arviointiin. Kunnan talouden tasapainottaminen kestäväällä tavalla edellyttää, että päätöksenteon tueksi tehdään riittävän monipuolinen vaikutusten arviointi.

Ponsiehdotusta kannattivat Lauri Lavanti, Noora Kettunen, Miisa Jerimejew, Minna Enqvist, Edla Niemi, Maarit Orko, Johanna Fleming, Sanni Jäppinen, Noora Piili, Marjut Frantsi-Lankia, Nadia Korkman, Anna Aintila, Ronja Karkinen, Viveca Lahti, Jukka Lahti, Jani Ekman, Tuovi Ronkainen, Kim Åström, Miika Engström, Anneli Granström, Sofia Björkroth, Oona Ylitolonen ja Lauri Valli.

Puheenjohtajan tiedustellessa ponsiehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti päätösehdotuksen mukaisesti.

Lisäksi kunnanvaltuusto hyväksyi yksimielisesti seuraavan ponnen:

Kirkkonummi kiinnittää erityistä huomiota päätösten vaikutusten arviointiin. Kunnan talouden tasapainottaminen kestäväällä tavalla edellyttää, että päätöksenteon tueksi tehdään riittävän monipuolinen vaikutusten arviointi.

Selostus

Kunnanhallituksen tekemät muutokset linjauksiin on otettu huomioon liitteenä olevaan kestäväen kuntatalouden ohjelmassa ja tehty myös teknisiä korjauksia poistamalla liitteestä jo toteutetut muutokset. Kiinteistöveron osalta ohjelmaan jätettiin skenaario kuvaamaan yhden korotusvaihtoehdon vaikutuksesta kunnan talouteen.

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 29.09.2025 § 304

Valmistelija

Kunnanjohtaja Virpi Sailas,
controller Sirpa Roos,
talousjohtaja Esa Lindell,

sivistysjohtaja Eeva-Kaisa Ikonen,
kuntakehitysjohtaja Anna-Kaisa Kauppinen,
viestintäpäällikkö Rami Niittysalo,
henkilöstöjohtaja Lea Pääkkönen
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)

Päätösehdotus

Kunnanjohtaja Sailas Virpi

Kunnanhallitus päättää

1

esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy kestävän kuntatalouden ohjelman sisältyvät linjaukset:

- Talouden saattaminen tasapainoon siten, että tavoittelemme vuosittain ylijäämäistä tulosta. Tämä on tärkeää, koska kunnan velkamäärä ja korkokulut kasvavat investointien suuren määrän vuoksi. Ylijäämäinen tulos tarkoittaa vuosittain talousarvioon toimintaa tehostavia toimenpiteitä. Kestävän kuntatalouden ohjelma tarjoaa toimenpide-ehtotuksia talouden kestävyuden edistämiseksi. Operatiivinen organisaatio valmistelee talouden tasapainottamiseen liittyviä toimenpiteitä ja esittää ne päätettäväksi sille toimielimelle tai viranhaltijalle, jolla on asiassa toimivalta hallintosäännön mukaan.
- Arvioimme palvelujen erilaisia tuotantotapoja. Palvelutuotannon tulee tukea kunnan strategisia tavoitteita ja toimia kustannustehokkaasti. Henkilöstön osalta jatketaan hallittuja rakenteellisia uudistuksia kestävän kasvun mahdollistamiseksi (mm. digitalisaatio, osaamisen kehittäminen ja resurssointi suunnittelu) ja käytetään viimesijaisesti yhteistoimintaneuvottelujen pohjalta muita keinoja.
- Kirkkonummella kiinteistöverot ovat kehyskuntiin vertailtaessa keskimääräistä alhaisemmalla tasolla. Korotamme kiinteistöveroa vähäisesti. Kiinteistöveron (yleinen kiinteistövero säilyy ennallaan, rakennukset 0,93->0,98, vakituiset asuinrakennukset 0,41->0,45 ja muut asuinrakennukset 1,40 -> 1,54). Näiden korotusten vaikutus noin 0,74 M€/vuodessa.
- Kunnan kokonaisinvestointitaso on huipussaan tulevina vuosina. Investointisuunnitelman laadimme siten, että kokonaisinvestointien leikkaus vuosina 2026–2029 on yhteensä 35 milj. euroa verrattuna talousarvion 2025 investointisuunnitelmaan. Tämä vastaa 10 % leikkausta investointien kokonaismäärästä samalla aikajaksolla. Kunnanvaltuuston hyväksymät palveluverkkoinvestoinnit kuitenkin toteutetaan.
- Lähivuosina suurten talonrakennusinvestointien vuoksi väistöilaratkaisut muodostavat kunnalle suuren kustannuserän. Toteutamme väistötilat kustannustehokkaasti hyödyntäen ensisijaisesti olemassa olevia kiinteistöjä ja tiloja, mikäli se on perusteltua ottaen huomioon sijainti, tilojen

kunto, toimivuus ja kustannukset.

Linjaukset tulevat olemaan talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2027–2028 laadinnan perustana.

2

että, kestävän kuntatalouden ohjelma liitteineen viedään muilta osin valtuustolle tiedoksi.

3

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Käsittely

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi ja totesi, että keskustelun aikana on jätetty muutosehdotuksia seuraavasti:

Kim Liljequistin vastaesitys:

Kestävän talouskasvun päätösehdotus nro 3. koskien kiinteistöveroä muutetaan muotoon: "Kiinteistöveron nostamisesta / sen tulevasta tasosta ei tehdä linjausta vielä, vaan todetaan tämän olevan mahdollisuus ja lisätään mahdollisiin toimenpiteisiin vuoden 2025 budjettineuvotteluihin. Jos niissä päädytään nostamaan kiinteistöveroä, niin otetaan samalla myös kantaa korotuksen suuruuteen."

Vastaehdotusta kannattivat Ulf Kjerin, Martin Valtonen, Kim Åström, Urho Blom, Viveca Lindgren, Jani Kähkönen, Ronja Karkinen ja Antti Kilappa.

Puheenjohtajan tiedustellessa Kim Liljequistin vastaehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kim Åströmin lisäysehdotus:

Lisäys 1. kohdan 1. kappaleen loppuun

"Osana jatkuvaa talouden tasapainottamistyötä reagoimme tarvittaessa muuttuneisiin talouden reunaehtoihin myös talousarviovuosien aikana."

Lisäysehdotusta kannattivat Martin Valtonen, Jani Kähkönen, Kim Liljequist, Urho Blom, Ulf Kjerin, Viveca Lindgren, Sari Haapasaari, Ronja Karkinen ja Antti Kilappa.

Puheenjohtajan tiedustellessa Kim Åströmin lisäysehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Urho Blomin lisäysehdotus:

Lisäys, linjaus 6.

Lisäys hankintojen tehostamisesta, uusi periaatelinjaus (6.):

Kunnanhallitus on kokouksessaan 9.6.2025 Vuoden 2026 talousarvion laadintakehyksen käsittelyssä (Kunnanhallitus 9.6.2025 § 222) päättänyt, että "Kunnan hankintoja tehostetaan noin 1 MEUR:illa / annum." Osana

Kestävän kuntatalouden ohjelmaa linjataan, että kunnan hankintojen tehostaminen käynnistetään viipymättä. Tarvittaessa voidaan hyödyntää ulkopuolista asiantuntemusta ja osaamista.

Lisäysehdotusta kannattivat Martin Valtonen, Ulf Kjerin, Jani Kähkönen, Kim Liljequist, Viveca Lindgren ja Kim Åström.

Puheenjohtajan tiedustellessa Urho Blomin lisäysehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Ronja Karkisen muutosesitys:

Poistetaan linjauksista maininta yhteistoimintaneuvotteluista.

Muutosesitystä kannatti Sini Felipe.

Ronja Karkisen muutosesitystä ei hyväksytty yksimielisesti, joten puheenjohtaja ilmoitti, että asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että asiasta äänestetään niin, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Ronja Karkisen muutosesitystä äänestävät EI.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 8 JAA ääntä ja 5 EI ääntä.

Pohjaehdotus sai enemmän ääniä ja voitti.

JAA äänestivät Viveca Lindgren, Martin Valtonen, Jani Kähkönen, Anna Sahiluoma, Urho Blom, Kim Liljequist ja Kim Åström.

EI äänestivät Sini Felipe, Ulf Kjerin, Ronja Karkinen, Sanni Jäppinen ja Sari Haapasaari.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

1

esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy kestävän kuntatalouden ohjelmaan sisältyvät linjaukset:

- Talouden saattaminen tasapainoon siten, että tavoittelemme vuosittain ylijäämäistä tulosta. Tämä on tärkeää, koska kunnan velkamäärä ja korkokulut kasvavat investointien suuren määrän vuoksi. Ylijäämäinen tulos tarkoittaa vuosittain talousarvioon toimintaa tehostavia toimenpiteitä. Kestävän kuntatalouden ohjelma tarjoaa toimenpide-ehdotuksia talouden kestävyysedistämiseksi. Operatiivinen organisaatio valmistelee talouden tasapainottamiseen liittyviä toimenpiteitä ja esittää ne päätettäväksi sille toimielimelle tai viranhaltijalle, jolla on asiassa toimivalta

hallintosäännön mukaan. Osana jatkuvaa talouden tasapainottamistyötä reagoimme tarvittaessa muuttuneisiin talouden reunaehtoihin myös talousarviovuosien aikana.

- Arvioimme palvelujen erilaisia tuotantotapoja. Palvelutuotannon tulee tukea kunnan strategisia tavoitteita ja toimia kustannustehokkaasti. Henkilöstön osalta jatketaan hallittuja rakenteellisia uudistuksia kestävän kasvun mahdollistamiseksi (mm. digitalisaatio, osaamisen kehittäminen ja resurssointi suunnittelu) ja käytetään viimesijaisesti yhteistoimintaneuvottelujen pohjalta muita keinoja.

- Kiinteistöveron nostamisesta / sen tulevasta tasosta ei tehdä linjausta vielä, vaan todetaan tämän olevan mahdollisuus ja lisätään mahdollisiin toimenpiteisiin vuoden 2025 budjettineuvotteluihin. Jos niissä päädytään nostamaan kiinteistöveroa, niin otetaan samalla myös kantaa korotuksen suuruuteen.

- Kunnan kokonaisinvestointitaso on huipussaan tulevina vuosina. Investointisuunnitelman laadimme siten, että kokonaisinvestointien leikkaus vuosina 2026–2029 on yhteensä 35 milj. euroa verrattuna talousarvion 2025 investointisuunnitelmaan. Tämä vastaa 10 % leikkausta investointien kokonaismäärästä samalla aikajaksolla. Kunnanvaltuuston hyväksymät palveluverkkoinvestoinnit kuitenkin toteutetaan.

- Lähivuosina suurten talonrakennusinvestointien vuoksi väistötilaratkaisut muodostavat kunnalle suuren kustannuserän. Toteutamme väistötilat kustannustehokkaasti hyödyntäen ensisijaisesti olemassa olevia kiinteistöjä ja tiloja, mikäli se on perusteltua ottaen huomioon sijainti, tilojen kunto, toimivuus ja kustannukset.

- Kunnanhallitus on kokouksessaan 9.6.2025 Vuoden 2026 talousarvion laadintakehyksen käsittelyssä (Kunnanhallitus 9.6.2025 § 222) päättänyt, että "Kunnan hankintoja tehostetaan noin 1 MEUR:illa / annum." Osana Kestävän kuntatalouden ohjelmaa linjataan, että kunnan hankintojen tehostaminen käynnistetään viipymättä. Tarvittaessa voidaan hyödyntää ulkopuolista asiantuntemusta ja osaamista.

Linjaukset tulevat olemaan talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2027–2028 laadinnan perustana.

2

että, kestävän kuntatalouden ohjelma liitteineen viedään muilta osin valtuustolle tiedoksi.

3

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Selostus

Ryhmäpuheenjohtajisto käsitteli Kestävän kuntatalouden ohjelmaan tulevia linjauksia kokouksessaan 16.9.2025. Näiden linjausten perusteella tehtiin muutoksia ja tarkennuksia nyt hyväksyttäväksi esitettävään ohjelmaan.

Hyväksytyt linjaukset

Talouden saattaminen tasapainoon siten, että tavoitellaan vuosittain ylijäämäistä tulosta, kunnan palvelujen erilaisia tuotantotapoja arvioidaan, investointisuunnitelma laaditaan siten, että kokonaisinvestointien leikkaus muista kuin valtuuston hyväksymistä talonrakennusinvestoinnista vuosina 2026-2029 on yhteensä 35 milj. euroa verrattuna talousarvion 2025 ja investointisuunnitelmaan ja väistötilat toteutetaan kustannustehokkaasti hyödyntäen ensisijaisesti olemassa olevia kiinteistöjä ja tiloja, mikäli se on perusteltua ottaen huomioon tilojen kunto, toimivuus ja kustannukset.

Muita muutoksia ohjelmaan edellisen käsittelyn jälkeen

- Tehty tekstitäsmennyksiä ja korjauksia
- Skenaarioita ja toimintaympäristön muutokuvauksia on täsmennetty
- Täsmennetty koko henkilöstöä koskeva osio
- Ohjelma tuo esille toimenpide-ehdotuksia, joita viedään eteenpäin talousarviovalmisteluun
- Poistettu ne kohdat, jotka on jo toteutettu esimerkiksi kunnan luottamushenkilöorganisaation muutokset (tehty hallintosäännön muutoksessa)
- Lisätty tapahtumatuotantoa koskeva teksti.

Kaikki puoluerhyhmät olivat kriittisiä veronkorotuksille erityisesti kunnallisveron korotukselle, mutta jos vaihtoehtona on YT-neuvottelut, niin kiinteistöveron korotuksia voi tarvittaessa harkita.

Palautteen perusteella ohjelman nimeä muutettiin koskemaan erityisesti kuntataloutta. Ohjelma on pohjana vuoden 2026 talousarvioesitykselle sekä taloussuunnitteluvuosille 2027 ja 2028.

Päätöshistoria

Kunnanvaltuusto 19.05.2025 § 52

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se merkitsee kestävän kasvun ohjelman liitteineen tiedoksi ja lopullinen ohjelma hyväksytään talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2027–2028 käsittelyn yhteydessä. Kunnanhallitus hyväksyy talousarvion kehysten kokouksessaan 9.6.2025.

Käsittely

Kunnanjohtaja Virpi Sailas esitteli asiaa kokouksessa.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus 12.05.2025 § 164

Valmistelijat	Kunnanjohtaja Virpi Sailas, controller Sirpa Roos, talousjohtaja Esa Lindell, sivistysjohtaja Eeva-Kaisa Ikonen, kuntakehitysjohtaja Anna-Kaisa Kauppinen, vt. kehittämispäällikkö Rami Niittysalo, henkilöstöjohtaja Lea Pääkkönen, hallintojohtaja Jaana Suihkonen, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättää 1 esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy Kirkkonummen kestävän kasvun ohjelman vuosille 2025–2030 ja sen liitteen 4 mukaiset toimenpide-ehdotukset kehysvalmistelun pohjaksi. 2 tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.
Käsittely	Controller Sirpa Roos, henkilöstöjohtaja Lea Pääkkönen ja kuntakehitysjohtaja Anna-Kaisa Kauppinen olivat läsnä kokouksessa tämän pykälän aikana. Kuntakehitysjohtaja Anna-Kaisa Kauppinen ja controller Sirpa Roos poistuivat kokouksesta tämän pykälän jälkeen klo 19:17. Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi ja totesi että keskustelun aikana kunnanjohtaja on antanut muutetun päätösehdotuksen ja Piia Aallonharja tehnyt lisäysehdotuksen seuraavasti: Esittelijän, kunnanjohtajan Virpi Sailaksen kokouksessa antama muutettu pätösehdotus: Kunnanhallitus päättää 1 esittää kunnanvaltuustolle, että se merkitsee kestävän kasvun ohjelman liitteineen tiedoksi ja lopullinen ohjelma hyväksytään talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2027–2028 käsittelyn yhteydessä.

Kunnanhallitus hyväksyy talousarvion kehyyksen kokouksessaan 9.6.2025.

2

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Esittelijän muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Piia Aallonharjan lisäysehdotus:

Kirkkonummen kunta teettää erillisen selvityksen kunnan HSL-kustannuksista mahdollisen eroamisen tietopohjaksi, jos kuntaosuuden infrakustannusten kohtuullistamisessa ei päästä tyydyttävään ratkaisuun (Selvitys käynnistetään lähtökohtaisesti heti Kestävän kasvun ohjelman tultua käsitellyksi 19.5.2025 valtuuston kokouksessa.)

Lisäysehdotusta kannattivat Matti Kaurila, Timo Haapaniemi, Anneli Granström ja Ulf Kjerin.

Lisäysehdotusta ei hyväksytty yksimielisesti, joten puheenjohtaja ilmoitti, että asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että asiasta äänestetään niin, että ne, jotka kannattavat, että Piia Aallonharjan ehdotusta ei lisätä äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat, että Piia Aallonharjan ehdotusta lisätään äänestävät EI.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 6 JAA ääntä ja 7 EI ääntä.

Piia Aallonharjan ehdotuksen lisääminen sai enemmän ääniä, joten se hyväksyttiin lisättäväksi päätökseen.

JAA äänestivät Kati Kaihlaranta, Saara Huhmarniemi, Carl-Johan Kajanti, Anna Aintila, Antti Kilappa ja Sanni Jäppinen.

EI äänestivät Piia Aallonharja, Timo Haapaniemi, Ari Harinen, Anneli Granström, Ulf Kjerin, Matti Kaurila ja Anna Sahiluoma (suullisesti).

Kunnanhallitus piti tauon klo 18.30–18.45.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

1

esittää kunnanvaltuustolle, että se merkitsee kestävän kasvun ohjelman liitteineen tiedoksi ja lopullinen ohjelma hyväksytään talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2027–2028 käsittelyn yhteydessä.

Kunnanhallitus hyväksyy talousarvion kehyyksen kokouksessaan 9.6.2025.

2

että Kirkkonummen kunta teettää erillisen selvityksen kunnan HSL-kustannuksista mahdollisen eroamisen tietopohjaksi, jos kuntaosuuden infrakustannusten kohtuullistamisessa ei päästä tyydyttävään ratkaisuun (Selvitys käynnistetään lähtökohtaisesti heti Kestävän kasvun ohjelman tultua käsitellyksi 19.5.2025 valtuuston kokouksessa.)

3

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Selostus

Kestävän kasvun ohjelmaan pyydettiin valtuustoryhmien kommentteja, joiden perusteella siihen lisättiin sivulle 25 henkilöstöön liittyviä linjauksia.

Kuntaliiton uusi, 6.5. julkaistu verotuloennuste vuosille 2026–2028 on lisätty ohjelmaan, jolla aiempi ennuste on korvattu. Ennuste olettaa verotulojen kasvavan edelliseen ennusteeseen nähden joka vuosi ja vuonna 2028 kasvua on eniten, 1,1 milj. euroa.

Vuoteen 2030 ulottuvia skenaarioita ei ole muutettu maltillisten veromuutosten johdosta.

Strategisen kehittämisen suunnitelmaa on muutettu ottamalla huomioon aiemman käsittelyn kommentit ja tehty joitain tarkennuksia.

Kunnanhallitus 24.02.2025 § 57

Valmistelijat

Kunnanjohtaja Virpi Sailas,
controller Sirpa Roos,
talousjohtaja Esa Lindell,
sivistysjohtaja Eeva-Kaisa Ikonen,
kuntakehitysjohtaja Anna-Kaisa Kauppinen,
vt. kehittämispäällikkö Rami Niittysalo,
henkilöstöjohtaja Lea Pääkkönen,
hallintojohtaja Jaana Suihkonen,
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihe)

Päätösehdotus

Kunnanjohtaja Sailas Virpi

Kunnanhallitus päättää

1

esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyisi Kirkkonummen kestävän kasvun ohjelman vuosille 2025–2030

2

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Käsittely

Kunnanjohtaja Virpi Sailas ja talousjohtaja Esa Lindell esittelivät asiaa kokouksessa. Läsnä olivat myös controller Sirpa Roos, sivistysjohtaja Eeva-Kaisa Ikonen ja henkilöstöjohtaja Lea Pääkkönen.

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi ja totesi, että keskustelun aikana hän on jättänyt palautusehdotuksen ja I varapuheenjohtaja Piia Aallonharja evästysehdotuksen seuraavasti:

Palautusesitys (Haapaniemi Timo):

Palautetaan valmisteluun ja lausuntokierrokselle valtuustoryhmille. Niiden pohjalta kv-ryhmäpuheenjohtajisto käy osaltaan ohjelmaa vielä läpi tarkentaen skenaarioita ja niiden arvioituja taloudellisia vaikutuksia. Lisätään ryhmien palautteiden perusteella myös selkeämpiä tavoitteita ns. "isoihin linjoihin". Tavoitteena käsitellä ohjelma tämän valtuustokauden aikana siten, että se osaltaan ohjaa kunnanhallituksen kevään lopulla viranhaltijoiden valmistelusta päättämää TA 2026 kehystä ja taloussuunnitelmaa.

Palautusehdotusta kannattivat Ari Harinen, Kati Kaihlaranta, Anna Sahiluoma, Piia Aallonharja, Ulf Kjerin, Anneli Granström, Matti Kaurila ja Antti Kilappa.

Puheenjohtajan tiedustellessa palautusehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Evästysehdotus (Aallonharja Piia):

Liite 1: ensimmäinen rivi Kotoutumisen palvelut, toimintaympäristön muutokset: Poistetaan "Demokratia: Populistiset puolueet saavat valtaa: Maahanmuuttovastaisuus politiikassa vaikuttaa päätöksentekoon. Tietoon perustuvan päätöksenteon heikentyminen. Resurssit voidaan viedä minimiin kotoutumisen palveluissa."

Evästysehdotusta kannattivat Matti Kaurila, Anneli Granström ja Ari Harinen.

Evästysehdotus otetaan huomioon jatkovalmistelussa.

Kuntakehitysjohtaja Anna-Kaisa Kauppinen, elinvoimajohtaja Simon Store, controller Sirpa Roos ja henkilöstöjohtaja Lea Pääkkönen poistuivat kokouksesta tämän pykälän jälkeen klo 16.54.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Selostus

Kestävän kasvun ohjelma on Kirkkonummen kunnan strateginen ohjelma. Se tähtää talouden pitkäjänteiseen tasapainoon, jonka osatekijöinä tarkastellaan toiminnan kustannustehokkuutta, tulopohjan kasvattamismahdollisuuksia ja investointien kohdentamista vaikuttavasti. Kestävän kasvun ohjelma tarjoaa Kirkkonummen kunnalle mahdollisuuden hallittuun ja kestäväan talouden johtamiseen, joka turvaa palvelut ja ylläpitää kuntalaisten hyvinvointia pitkällä aikavälillä.

Kirkkonummen kunnanvaltuusto päättää kunnan talousarviosta ja taloussuunnitelmasta. Kestävän kasvun ohjelma antaa suuntaviivoja talousarviovalmisteluun.

Liitteenä olevassa ohjelmassa on vahvistettuun talousarvioon nähden päivitetty verotuloennusteita Kuntaliiton uuden ennusteen mukaiseksi. Lisäksi henkilöstökustannuksia on tarkennettu vuoden 2024 toteuman perusteella.

Ohjelman kohtaan 7 on koottu linjaukset, joita esitetään huomioonotettavaksi talousarviovalmistelussa. Linjaukset sisältävät tuloihin, menoihin ja investointeihin kohdistuvia toimia. Kokonaisinvestointitasoa esitetään leikattavaksi 10 %, mutta vähennyksiä ei kohdisteta talonrakennusinvestointeihin. Painopisteenä investoinneissa tulee olla tuloja tuottavat kohteet ja investointien käyttötalousvaikutusten arviointi. Investointikohteiden priorisointi vaikuttaa lainamäärän kehitykseen sekä korko- ja poistokustannuksiin.

Linjaukset tuodaan vuosittain tarkasteltaviksi, jotta mm. toimintaympäristön muutosten vaatimat toimenpiteet voidaan ottaa huomioon.

Kestävän kasvun ohjelman ohella kunta valmistelee koko henkilöstöä koskevan osaamisen kehittämisen suunnitelman, jossa määritellään myös periaatteet ja linjaukset henkilöstön osaamiskartoitukselle.

Kestävän kasvun ohjelman liitteenä on strategisen kehittämisen suunnitelma, jossa palveluittain tarkastellaan kustannuksia, tunnuslukuja ja suoritteita sekä toimintojen kehittämistä ja tuotantotapojen arviointia. Sitä käytetään ja päivitetään palveluiden jatkokehittämisen perustana.

Toisena liitteenä on helmikuussa julkaistu Kuntaliiton Kestävän kasvun ohjelma, jossa tehdään näkyväksi kuntien ja kaupunkien merkitys kasvun edellytyksille.

Liitteet / bilagor

- 1 Kestävän kuntatalouden ohjelma_2025_10_06 (kv)
- 2 Liite 1 Strategisen kehittämisen suunnitelma

Oheismateriaali / tilläggsmaterial

- Liite 2_Kuntatalous monen muuttujan summa 2025_Kuntaliiton kestävän kasvun ohjelma
- Oheismateriaali_FCG_Kestävän kasvun kuntavertailu

Lisämäärärahaesitys rakennusten purkamisista aiheutuneisiin alaskirjauksiin

Kunnanvaltuusto 06.10.2025 § 95

311/02.02.02/2025

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että satunnaisiin kuluihin myönnetään 869 268 euron lisämääräraha.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti päätösehdotuksen mukaisesti.

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 29.09.2025 § 305

Valmistelija

talousjohtaja Esa Lindell,
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)

Päätösehdotus

Kunnanjohtaja Sailas Virpi

Kunnanhallitus päättää

1
esittää valtuustolle, että satunnaisiin kuluihin myönnetään 869 268 euron lisämääräraha.

2
tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Käsittely

Talousjohtaja Esa Lindell esitteli asiaa kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti päätösehdotuksen mukaisesti.

Selostus

Talousarvioon 2025 on varattu 495 000 euroa satunnaisiin kuluihin kiinteistöjen purkamisista johtuviin alaskirjauksiin. Lisäksi terveyskeskuksen purkuun haettiin ja saatiin valtuustolta keväällä 212 668 euron lisämääräraha.

Nyt on ilmennyt, että kaksi 796 040 euron poistoerää vanhojen koulutilojen purkamisesta on Wiggen koulukeskuksen osalta on jäänyt alaskirjaamatta.

Pääosa alaskirjauksista, noin 6 milj. euroa, tehtiin vuonna 2022. Lisäksi on löydetty viisi rakennusta tai niiden osaa, jotka ovat purettu aiemmin, mutta jääneet alaskirjaamatta, yhteensä 73 228 euroa.

Kirkkonummen kunnan edustajan valinta Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen poliisiin neuvottelukuntaan vuosiksi 2025-2029

Kunnanvaltuusto 06.10.2025 § 96
777/00.00.01/2025

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto valitsee Tatu Pätiälän (KOK) jäseneksi ja Kristiina Kouroksen (KOK) varajäseneksi Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen neuvottelukuntaan vuosiksi 2025 – 2029.

Käsittely

Urho Blom / kokoomuksen ehdotus:
Tatu Pätiälä ehdotetaan jäseneksi ja Kristiina Kouros varajäseneksi.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti päätösehdotuksen mukaisesti.

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 29.09.2025 § 308

Valmistelija

hallinnon asiantuntija Gunnel Ekström,
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihte)

Päätösehdotus

Kunnanjohtaja Sailas Virpi

Kunnanhallitus päättää

1
ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto valitsee Tatu Pätiälän (KOK) jäseneksi ja Kristiina Kouroksen (KOK) varajäseneksi Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen neuvottelukuntaan vuosiksi 2025 - 2029

2
tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti päätösehdotuksen mukaisesti.

Selostus

Länsi-Uudenmaan poliisilaitos on kirjeellään 17.9.2025 pyytänyt Kirkkonummen kuntaa valitsemaan edustajansa Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen poliisiin neuvottelukuntaan vuosiksi 2025-2029.

Poliisin hallinnosta annetun lain 3 §:ssä säädetään, että poliisilaitoksen yhteydessä toimii poliisin neuvottelukunta.

Valtioneuvoston asetuksessa poliisin hallinnosta säädetään neuvottelukunnan tehtävistä ja kokoonpanosta seuraavaa:

"Poliisiasiain neuvottelukunnan ja poliisin neuvottelukunnan tehtävänä on:

- 1) seurata poliisin toimintaan vaikuttavan ympäristön kehitystä sekä poliisin toimintaa;
- 2) tehdä aloitteita poliisin toiminnan kehittämiseksi;
- 3) antaa lausuntoja poliisia koskevista asioista; sekä
- 4) käsitellä ne muut asiat, jotka sen käsiteltäviksi toimitetaan.

Kunnanvaltuustot valitsevat neuvottelukunnan jäsenet ja varajäsenet toimikaudekseen. Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen neuvottelukunnan jäsenmääräksi on vahvistettu 13, joista Kirkkonummi valitsee yhden (1) jäsenen ja varajäsenen. Ylikunnallisia luottamuspaikkoja koskeissa neuvotteluissa on sovittu, että Kirkkonummen kuntaa edustaa Kokoomuksen edustaja.

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain säännökset. Kunnallisten toimielinten valintaa koskee tasa-arvolain 4 §, jonka mukaan kunnallisissa toimielimissä tulee valtuustoa lukuun ottamatta olla vähintään 40 % naisia ja vähintään 40 % miehiä.

Oheismateriaali / tilläggsmaterial

Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen poliisin neuvottelukunta
Poliisihallituksen päätös 9.8.2021

Vastaus valtuustoaloitteeseen 9/2024: Kirkkonummen taisteltava asunnottomuutta vastaan
Kunnanvaltuusto 06.10.2025 § 97
763/10.04.00/2024

Päätösehdotus

Kunnanhallitus antaa selostusosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen 9/2024 "Kirkkonummen taisteltava asunnottomuutta vastaan " ja esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto pitää vastausta riittävänä ja aloitetta loppuun käsiteltynä.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti päätösehdotuksen mukaisesti.

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 29.09.2025 § 310

Valmistelija

hallintojohtaja Jaana Suihkonen
asumisneuvoja Tarja Ahonen
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihe)

Päätösehdotus

Kunnanjohtaja Sailas Virpi

Kunnanhallitus päättää

1

antaa selostusosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen 9/2024 "Kirkkonummen taisteltava asunnottomuutta vastaan " ja esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto pitää vastausta riittävänä ja aloitetta loppuun käsiteltynä.

2

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti päätösehdotuksen mukaisesti.

Selostus

Häätöjen määrä, asunnottomuuden lisääntyminen ja kohtuuhintaisten asuntojen puute on herättänyt keskustelua paitsi valtakunnallisesti, myös Kirkkonummella.

Hallitusohjelmaan kirjattu pitkäaikaisasunnottomuuden poistaminen vuoteen 2027 mennessä on suuri tavoite, jonka saavuttamiseksi tarvitaan

paljon resursseja ja uudenlaisia päätöksiä valtakunnallisen tilanteen muuttamiseksi. Kirkkonummen kunta seuraa ja toteuttaa aktiivisesti kansallisia linjauksia ja kehittämistyötä ennaltaehkäisevän asunnottomuustyön saralla. Kirkkonummelle kehitetään kunnan asumisneuvonnan toimesta vuoden 2025 aikana ennaltaehkäisevän asunnottomuustyön malli. Sen tavoitteena on ehkäistä häättöjä, tukea asumisen jatkuvuutta ja tarjota kuntalaisille oikea-aikaista ja kokonaisvaltaista apua asumisen kriisitilanteissa. Häättö tarkoittaa lakisääteistä prosessia, jossa vuokranantaja on hakenut asukkaalle häättöä käräjäoikeudesta. Häättötuomion saaneen vuokralaisen on muutettava pois asunnosta tiettyyn päivämäärään mennessä. Mikäli näin ei tapahdu, ulosottoviranomainen suorittaa häädön. Yleisin syy häättöön on maksamattomat vuokrat.

Kirkkonummen asumisneuvonta on kahden asumisneuvojan toimesta toteuttanut ennaltaehkäisevää asunnottomuustyötä yhteistyössä laajan verkoston kanssa. Kirkkonummen asumisneuvonta on kunnan ennaltaehkäisevän asunnottomuustyön ytimessä tarjoten neuvontaa ja ohjausta kaikille kuntalaisille asumisen kysymyksissä, yhteistyössä laajan verkoston kanssa. Asumisneuvonta on todettu kustannustehokkaaksi palveluksi, jolla saadaan todellisia tuloksia aikaiseksi asumisen haasteiden ratkaisemiseksi. Panostus asumisneuvonnan palveluihin maksaa itsensä takaisin, sillä oikea-aikaisesti ja ennaltaehkäisevästi tarjottu tuki ehkäisee raskaiden ja kalliiden palvelujen tarvetta sekä vähentää inhimillistä kärsimystä.

Kunta edistää kohtuuhintaista ja monipuolista vuokra-asuntotuotantoa osana maapolitiikkaansa. Kirkkonummen Vuokra-asunnot edistää kohtuuhintaisten asuntojen rakentamista rakennuttamalla uusia kiinteistöjä ja ylläpitämällä nykyistä kiinteistökantaa. Haasteena on ollut Kelan asettamat rajat kohtuuhintaiselle asumiselle Kirkkonummella. Vaikka Kirkkonummen Vuokra-asuntojen vuokrataso on kunnan edullisin, on silti haasteita löytää Kelan hyväksymien rajojen sisällä kaikille asuntoa tarvitseville asunto.

Kirkkonummen Vuokra-asunnot yhdessä kunnan asumisneuvonnan kanssa on selvittänyt häättöihin johtaneita syitä ja kehittänyt uusia toimintamalleja asumisen haasteiden vähentämiseksi ja häättöjen ehkäisemiseksi. Tärkein havainto on pitkään jatkuneet taloudelliset ongelmat häättöjä saaneilla henkilöillä. Havaittiin, että häättöjä saaneiden taustoja tutkimalla on nähtävissä useampia vakavia taloudenhallinnan vaikeuksia, häädön uhkia tai jopa useampia häättöjä. Näiden henkilöiden tueksi on kehitetty toimintamalli, jossa asumisneuvonta on tukena ensimmäisten asumiskuukausien aikana. Tällä varmistetaan, että asuminen sekä vuokranmaksu lähtee sujumaan, kaikki tuet ja avustukset on haettu ja osoitettu vuokranantajalle. Tämän toimintamallin avulla on pyritty päättämään häättö- ja talousvaikeuksien kierre. Vuoden 2024 aikana saadut kokemukset ovat osoittaneet mallin toimivuuden.

Asumisen haasteissa verkostotyön on osoitettu olevan tehokas keino ratkaisujen löytämiseksi. Sen vuoksi on tärkeää edelleen kehittää Kirkkonummella toimivien tahojen välistä yhteistyötä. Kirkkonummen asumisneuvonta voisi toimia asumisen teemojen äärellä toimivien tahojen yhdistäjänä, mitä tukee myös tutkimustieto Kirkkonummen ennaltaehkäisevään asunnottomuustyöhön liittyen.

Asumisneuvonta on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelua vähentäen yhteiskunnan taloudellisia kustannuksia. Asumisneuvonnalla on kauaskantoista hyötyä, inhimillinen ja taloudellinen näkökulma huomioiden, niin yksilö-, yhteisö- kuin kuntatasollakin.

Kunnan toimielimet voivat myöntää omalla tehtäväalueellaan toimiville järjestöille ja yhteisöille avustusta sääntöjensä sekä myönnettyjen määrärahojensa puitteissa. Kunnanhallituksen määrärahasta on avustettu kylä- ja asukasyhdistyksiä sekä Kirkkonummella toimivia muita yhdistyksiä, jotka eivät ole saaneet tukea kunnan muilta toimielimiltä. Kunnanhallituksella ei näin ollen ole ollut erikseen varattuna määrärahoja erityisesti asunnottomuutta vastaan toimiville järjestöille vaan ko. järjestöt ovat voineet hakea edellä mainittuja toiminta-avustuksia.

Päätöshistoria

Kunnanvaltuusto 07.10.2024 § 85

Päätös Kunnanvaltuusto toimittaa aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Selostus Kirkkonummen Vasemmiston valtuustoryhmä / Katja Ylisiurua jätti kunnanvaltuuston kokouksessa 7.10.2024 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Kirkkonummen taisteltava asunnottomuutta vastaan
Suomen asuntopolitiikka on pitkään ollut kansainvälisen ihailun kohde ja menestystarina asunnottomuuden vähentämisessä. Nyt vuosikymmenten työ on valumassa hukkaan.

Häätöjen määrä nousi tammi-kesäkuussa keskimäärin viidenneksen viime vuoteen verrattuna, suurissa kaupungeissa vielä huomattavasti enemmän.

Asunnottomien palveluihin on hakeutunut nyt uutena asiakasryhmänä pienituloisia työssäkäyviä ihmisiä. Samaa aikaan hallitus leikkaa kohtuuhintaisesta asuntotuotannosta, puolittaa asumisneuvonnan resurssit ja leikkaa asumistuesta. Samalla hallitus leikkaa myös rahoitusta asunnottomuuden vähentämisen ja ennalta ehkäisyn puolesta työskenteleviltä sosiaali- ja terveysalan järjestöiltä.

Suomen tavoite poistaa pitkäaikaisasunnottomuus vuoteen 2027 mennessä ei toteudu, sillä hallituksen politiikka ajaa ihmisiä pois kodeistaan.

Esitämme, että Kirkkonummi isona vuokranantajana selvittää häättöihin johtaneet syyt ja vastaa tehokkaasti sekä kiireellisesti asunnottomuuden lisääntymiseen.

Vaadimme, että Kirkkonummi panostaa voimakkaasti asunnottomuuden vastaisiin toimiin. Kirkkonummen on rakennettava ja ylläpidettävä kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja ja tuettava paikallisesti toimivia asunnottomuutta vastaan toimivia järjestöjä.

Kirkkonummen Vasemmiston valtuustoryhmä
Katja Ylisiurua”

Katja Ylisiurua lisäksi valtuustoaloitteen allekirjoittivat seuraavat valtuutetut / varavaltuutetut: Sini Felipe, Johanna Fleming, Sanni Jäppinen, Ronja Karkinen, Elina Kärkimaa, Markus Myllyniemi ja Irja Tamm.

Oheismateriaali / tilläggsmaterial

Valtuustoaloite 9-2024 allekirjoituksineen - Kirkkonummen taisteltava asunnottomuutta vastaan

Vireillä olevat valtuustoaloitteet

Kunnanvaltuusto 06.10.2025 § 98

788/00.01.02/2025

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto merkitsee liitteenä olevan luettelon vireillä olevista valtuustoaloitteista tiedoksi.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti päätösehdotuksen mukaisesti.

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 29.09.2025 § 311

Valmistelija

hallinnon asiantuntija Gunnel Ekström,
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)

Päätösehdotus

Kunnanjohtaja Sailas Virpi

Kunnanhallitus päättää

1

ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto merkitsee liitteenä olevan luettelon vireillä olevista valtuustoaloitteista tiedoksi

2

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti päätösehdotuksen mukaisesti.

Selostus

Hallintosäännön 147 §:n mukaisesti kunnanhallituksen on vuosittain maaliskuun ja lokakuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kunnanhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty.

Liitteet / bilagor

- 3 Vireillä olevat valtuustoaloitteet, Kh 29.9.2025

Valtuustoaloite 14/2025: Turvallisempi ja tarkoituksenmukaisempi iltapäivätoiminta 1.–2.-luokkalaisille

Kunnanvaltuusto 06.10.2025 § 99
819/12.01.03/2025

Päätös	Kunnanvaltuusto toimittaa valtuustoaloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.
Selostus	Josephine Frimodig (RKP) jätti kunnanvaltuuston kokouksessa seuraavan valtuustoaloitteen:

” Tausta

1.–2.-luokkalaiset lapset viettävät usein jopa neljä tuntia päivässä iltapäivätoiminnassa. Se on merkittävä osa heidän arkeaan ja siten keskeinen osa kunnan vastuuta taata turvallisuus, kehitys ja hyvinvointi.

Nykyään ryhmäkoot ovat usein liian suuria suhteessa henkilöstöön. Kirkkonummella on suositus enintään 13–15 lapsesta per yksi aikuinen, mutta koska kyseessä on vain suositus, se voidaan ylittää. Tämä merkitsee riskejä lasten turvallisuudelle, rajoittaa mahdollisuuksia mielekkääseen toimintaan ja voi myös aiheuttaa stressiä henkilökunnalle.

Pienet lapset tarvitsevat aikuisten läsnäoloa ja riittävästi tilaa sekä sisällä että ulkona voidakseen liikkua, leikkiä ja kehittyä turvallisella tavalla.

Ehdotus

Jotta voidaan varmistaa laatu, turvallisuus ja lapsiturvallisuus iltapäivätoiminnassa, ehdotetaan että:

- Iltapäivätoiminnan ryhmäkoko 1.–2.-luokkalaisilla on enintään 15 lasta yhtä vastuullista aikuista kohden.
- Jos ryhmässä on yli 15 lasta, viranhaltijan on palkattava kaksi aikuista.
- Kunta varmistaa, että tilat on sovitettu toiminnan kokoon ja tarpeisiin.

Perustelut

Kyse on turvallisuudesta. 7–8-vuotiaat lapset tarvitsevat yhä vahvasti turvallista aikuisen läsnäoloa. Selkeällä ryhmäkoon rajauksella ja kaksinkertaisella henkilöstöllä suuremmissa ryhmissä luodaan toiminta, joka edistää turvallisuutta, oppimista ja sosiaalista kehitystä.

Yhteenveto – me allekirjoittaneet haluamme, että Kirkkonummen kunta:

- Ottaa käyttöön enintään 15 lapsen rajan vastuullista aikuista kohden iltapäivätoiminnassa 1.–2.-luokkalaisille.
- Jos ryhmässä on yli 15 lasta, paikalla on oltava vähintään kaksi henkilöä.
- Kunta sovittaa toiminnan tilat ja ympäristöt niin, että lasten turvallisuus ja liikkumisen vapaus taataan.

Josephine Frimodig, RKP”

Josephine Frimodig lisäksi valtuustoaloitteen allekirjoittivat Piia Aallonharja, Anders Adlercreutz, Anna Aintila, Tony Björk, Sofia Björkroth, Jani Ekman, Miika Engström, Minna Enqvist, Sini Felipe, Johanna Fleming, Minna Hakapää, Hans Hedberg, Miisa Jeremjew, Sanni Jäppinen, Noora Kettunen, Maiju Kiukas, Ulf Kjerin, Fredrik Kock, Nadia Korkman, Jani Kähkönen, Jukka Lahti, Viveca Lahti, Lauri Lavanti, Kim Liljequist, Viveca Lindgren, Edla Niemi, Maarit Orko, Noora Piili, Martin Valtonen, Thomas Vasenius, Oona Ylitolonen ja Kim Åström.

Liitteet / bilagor

- 4 Valtuustoaloite 14-2025 Turvallisempi ja tarkoituksenmukaisempi iltapäivätoiminta 1.–2.-luokkalaisille, allekirjoituksin

**Valtuustoaloite 15/2025: Valtuustoaloite: Robottipohjaisen siivouksen hyödyntäminen
Kirkkonummen kunnan tiloissa**

Kunnanvaltuusto 06.10.2025 § 100
823/10.03.02.05/2025

Päätös Kunnanvaltuusto toimittaa valtuustoaloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Selostus Pro Kirkkonummi / Lauri Valli jätti kunnanvaltuuston kokouksessa 6.10.2025 seuraavan aloitteen:

”Tausta

Kirkkonummen kunnalla on noin 100 000 m² siivottavaa sisätilaa 65 rakennuksessa, ja siivouksen vuosikustannukset ovat noin 3,24 miljoonaa euroa, josta lattiapintojen siivoukseen osuus on rajauksesta riippuen arvioilta 30-50%. Työvoiman saatavuus, kustannusten hallinta sekä tilojen terveellisyys ja kestävyys kannustavat uusien ratkaisujen kokeilemiseen ja tutkimiseen.

Ehdotus

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kunta kokeilee ja tutkii robottipohjaisen siivouksen hyödyntämistä osana tilojen ylläpitoa.

Selvityksen ja mahdollisten pilottien tavoitteet

- kustannustehokkuuden arviointi
- sisäilman laadun parantaminen
- työn ergonomian ja työhyvinvoinnin edistäminen
- ympäristövaikutusten, kuten veden ja kemikaalien käytön vähentäminen
- Lattiapintojen kunnon ja elinkaaren paraneminen
- Kerättyjen tietojen hyödyntäminen tilojen suunnittelun tukena.

Perustelut

Autonomiset siivousratkaisut voivat parantaa sisäilmaa vähentämällä pölyä ja allergeeneja. Säännöllinen ja oikeanlainen lattianhoito pidentää erityisesti teknisten lattiamateriaalien, kuten liikuntasalien pintojen, käyttöikää ja parantaa lattioiden käytettävyyttä sekä turvallisuutta. Lisäksi robotiikka voi tukea henkilöstöä poistamalla raskaita, hitaita ja toistuvia työvaiheita, mikä edistää työhyvinvointia.

Kansainväliset ja kotimaiset kokemukset viittaavat myös merkittäviin taloudellisiin hyötyihin, kun robottisiivouksen avulla voidaan säästää työaikaa sekä vähentää veden ja kemikaalien kulutusta. Joissakin toteutuksissa on raportoitu jopa 10–30 % kustannussäästöjä siivouksen kokonaiskuluissa.

Lauri Valli
ProK Valtuustoryhmä”

Lauri Vallin lisäksi valtuustoaloitteen allekirjoittivat Antti Kilappa, Minna Hakapää, Sami Ragnell, Suvi Tapio, Matti Kaurila, Kim Åström, Jani Ekman, Sofia Björkroth, Timo Haapaniemi, Heidi Castrén, Maiju Kiukas, Kim Liljequist, Jani Kähkönen, Piia Aallonharja, Viveca Lindgren, Miika Engström, Henri Taussi, Urho Blom, Martin Valtonen ja Noora Piili.

Liitteet / bilagor

- 5 Valtuustoaloite 15-2025 Robottipohjaisen siivouksen hyödyntäminen Kirkkonummen kunnan tiloissa, allekirjoituksin

Valtuustoaloite 16/2025: Suojatien turvallisuuden parantaminen Veikkolan Vartiontien parkkialueella

Kunnanvaltuusto 06.10.2025 § 101
824/08.00.01/2025

Päätös	Kunnanvaltuusto toimittaa valtuustoaloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.
Selostus	Kristillisdemokraatit / Maiju Kiukas jätti kunnanvaltuuston kokouksessa 6.10.2025 seuraavan aloitteen:

”Olemme todistaneet viime viikolla tapahtunutta liikenneonnettomuutta, jossa menehtyi kouluikäinen pyöräilijä. Näitä heitteille jätettyjä risteyksiä on luvaton määrä ja niihin usein puututaan vasta kun jotain peruuttamatonta lopulta tapahtuu. Näin myös Mynämäellä toimitaan. Risteys korjataan tämän onnettomuuden seurauksena.

Suojatien turvallisuuden parantaminen Veikkolan Vartiontien parkkialueella

Veikkolan Vartiontien parkkipaikan läpi kulkee suojatie. Kyseinen ratkaisu on kuitenkin toteutettu puutteellisesti, mikä aiheuttaa vakavan liikenneturvallisuusriskin erityisesti koululaisille ja muille jalankulkijoille.

Suojatien maalaus puuttuu.

Suojatie on merkitty ainoastaan liikennemerkkein. Maalaus tiehen puuttuu kokonaan, jolloin sen havaitseminen jää helposti huomiotta sekä autoilijoilta että jalankulkijoilta. Tämä heikentää merkittävästi suojatien näkyvyyttä ja käytettävyyttä.

Suojatie ei kulje suorassa linjassa.

Tällä hetkellä suojatie tekee mutkan sen sijaan, että se kulkisi suoraan. Tämä poikkeama totutusta ratkaisusta hämmentää sekä jalankulkijoita että autoilijoita, ja lisää vaaratilanteiden riskiä.

Runsas saattoliikenne lisää riskejä.

Kyseinen kohta sijaitsee parkkialueella, jossa on runsaasti koululaisten saattoliikennettä. Autojen, koululaisten ja kiireisten vanhempien yhtäaikainen liike lisää entisestään epäselvän suojatien riskejä.

Ehdotan seuraavia toimenpiteitä:

- Suojatien maalaaminen tiehen viipymättä, jotta se on selkeästi havaittavissa kaikille tienkäyttäjille.
- Suojatien linjauksen korjaaminen suoraksi, jotta se vastaa liikenneturvallisuusohjeita ja käyttäjien odotuksia.

- Selkeä ohjaus saattoliikenteelle.
- Kokonaisvaltainen liikennejärjestelyn tarkastelu alueella, jotta koululaisten ja muiden jalankulkijoiden turvallisuus voidaan varmistaa erityisesti saattoliikenteen vilkkaimpina aikoina.

Ehdotetut toimenpiteet ovat kustannuksiltaan ja aikataulultaan helppo toteuttaa. Näin voidaan tehokkaasti parantaa liikenneturvallisuutta Veikkolassa.

Maiju Kiukas, Kristillisdemokraatit”

Valtuustoaloitteen allekirjoittivat Maiju Kiukaan lisäksi Piia Aallonharja, Anders Adlercreutz, Anna Aintila, Sofia Björkroth, Urho Blom, Heidi Castrén, Jani Ekman, Miika Engström, Minna Enqvist, Sini Felipe, Johanna Fleming, Marjut Frantsi-Lankia, Josephine Frimodig, Anneli Granström, Timo Haapaniemi, Minna Hakapää, Miisa Jeremjew, Ronja Karkinen, Matti Kaurila, Noora Kettunen, Maiju Kiukas, Fredrik Kock, Nadia Korkman, Jani Kähkönen, Jukka Lahti, Viveca Lahti, Eero Lankia, Lauri Lavanti, Kim Liljequist, Viveca Lindgren, Edla Niemi, Maarit Orko, Sami Ragnell, Tuovi Ronkainen, Tero Suominen, Suvi Tapio, Henri Taussi, Lauri Valli, Martin Valtonen, Thomas Vasenius, Oona Ylitolonen ja Kim Åström.

Liitteet / bilagor

- 6 Valtuustoaloite 16-2025 Suojatien turvallisuuden parantaminen Veikkolan Vartiontien parkkialueella, allekirjoituksin

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 92, § 93, § 94, § 98, § 99, § 100, § 101

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 95, § 96, § 97

Kunnallisvalitus

Kunnallisvalitusohje kunnanvaltuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle

Tähän päätökseen haetaan muutosta valittamalla. Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomainen

Muutosta päätökseen haetaan Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* suostumuksella katsotaan *asianosaisen* saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantoa katsotaan *asianosaisen* saaneen päätöksen tiedoksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei oteta lukuun muutoksenhakuaikaa laskettaessa. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, valituksen saa tehdä ensimmäisenä arkipäivänä tämän jälkeen.

Kunnallisvalituksen perusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot. Jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Helsingin hallinto-oikeudelle osoitteella:

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Puhelin: 029 56 42000 (vaihe), Asiakaspalvelu/kirjaamo 029 56 42069
Telekopio: 029 56 42000
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Virastoaika: 8.00 - 16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Omalla vastuulla valituskirjelmän voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Omalla vastuulla valituksen voi toimittaa ennen valitusajan päättymistä myös telekopiona tai sähköpostilla. Määräajassa toimitettava asiakirja on lähetettävä ennen määräajan päättymistä lainkäyttöviranomaiselle siten, että asiakirja on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä.

Valituksen käsittelyn maksullisuus

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#)

Vahingonkorvausasiat

Hallinto-oikeus ei ota tutkittavaksi vaatimusta, joka koskee vahingonkorvauksen perustetta tai määrää. Toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus) käsittelee vahingonkorvausvaatimuksia koskevat riita-asiat.

Työsopimusasiat

Hallinto-oikeus ei ota tutkittavaksi valitusta, joka koskee päätöksen työsopimuslain vastaisuutta. Yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus) käsittelee työsopimuslain tulkintaa koskevat riita-asiat.